

KOTORSKE LISTINE (4)

Jovan J. Martinović

In this sequel of the old historical documents of the town of Kotor we are publishing the letter of attorney of the emissaries of Kotor for taking over the pledges of the District Prefect of Desa and another document dating from the same year containing a complete inventory of the mentioned pledge.

**27. 1281. godine, 1. jula, u Kotoru:
Punomoć kotorskih poslanika za preuzimanje zaloga
župana Dese**

Ova i sljedeća listina, kao i još jedna koja će kasnije biti donesena, vezane su uz ličnost Dese, sina srpskog kralja Vladislava, sa titulom župana, i njegove majke Beloslave, koji su ostavili u Dubrovniku značajan zalog dragocjenosti, a koga Kotorani preuzimaju po nalogu kralja Stefana, odnosno, Uroša I.

Prema Smičiklasu, original isprave nalazio se u Historijskom arhivu u Dubrovniku, zbirka „Saec. XIII“.

Smičiklas, Codex, VI, str. 388, dok. br. 329.

Salutifere incarnationis domini anno millesimo ducentesimo octogesimo primo, mense iulii primo die intrante.

Nos comune Catari consentimus Johani de Pribi, Nicolao Dabronis, Johanni Gymanoi, Johanni Gille, Marco Basili et

Medosio Tome Dragonis /1), quos dominus noster rex Stephanus missit Ragusium ad recipiendum depositum, quod reposuit iuppanus Dese et mater eius. Unde nos dictum comune facimus nostros supradictos concives nostros syndicos et procuratores ad recipiendum dictum depositum per iuppanum Dese et matrem suam in Ragusio positum, et facimus cartam per manum nostri iurati notarii scriptam ad conservandum comune Ragusii et homines eius indempnes a iuppano Desse, matre eius et omni humana persona super nos et omnia nostra bona. Et quequid nostri supradicti syndici et procuratores fecerint in hoc facto, promitimus et obligamus semper habere ratum et firmum.

Actum est hoc in presencia testium, videlicet: Petri de Calixto iurati iudicis, Bartolomei Dobrossii et Marci Guzolane /2).

Inter quos et ego presbiter Triphon Petri, comuni iuratus notarius Catarensis manu propria complevi et roboravi utraque parte presente. Hec autem carta nullo testimonio rumpi possit. Hii sunt testes: Vitagna de Cerna, Vitale Binçole, Grubessa de Ragnana /3), iurati iudices, et ego Thamasius de Savere sacri palacii et communis Ragusii iuratus notarius interfui et rogatus duas cartas similes et eiusdem tenoris scripsi et roboravi.

(Signum notarii)

P r e v o d :

Godine spasonosnog utjelovljenja Gospoda 1281, tekućeg mjeseca juna, prvog dana.

Mi, opština Kotora, složni smo da Ivan Pribi, Nikola Dabro, Ivan Gimanoj, Ivan Gila, Marko Bazilijev (Drago) i Medoš Tome Dragova, koje je gospodar naš kralj poslao u Dubrovnik, uzmu natrag zalog kojeg je ostavio župan Desa i njegova majka. Stoga mi, rečena opština, imenujemo naše goreimenovane sugrađane za sindike i zastupnike koji bi preuzeli rečeni zalog,

ostavljen u Dubrovniku od strane župana Dese i njegove majke, i pravimo ispravu pisano rukom našeg zakletog notara da bi sačuvali opštinu Dubrovnika i njene ljude obeštećene od strane župana Dese, njegove majke i svake ljudske osobe, zalažući nas i sva naša dobra. I što god urade naši gorenavedeni sindici i zastupnici u ovoj stvari, obećavamo i obavezujemo se da će uvijek biti postojano i čvrsto.

Rađeno u prisustvu svjedoka, naime: Petra Kalića, zakletog sudije, te Bartolomeja Dobroša i Marka Gačulane.

Između njih i ja, Tripun Petrov, zakleti notar opštine Kotora svojom rukom završih i osnažih, uz prisustvo obiju strana. Ovu pak ispravu nikakvo svjedočenje ne može oboriti. Ovo su svjedoci: Vitanja Crijević, Vital Binčulić i Grubeša Ranjina, zakleti sudije te ja, Tomazino de Savere, svete palate i opštine Dubrovnika zakleti notar, prisustvovao sam i zamoljen dvije istovjetne isprave istog sadržaja napisao i osnažio.

(Znak notara)

Iako Smičiklas, koji je ispravu svakako čitao sa originala, nije to naznačio, po svemu sudeći da su na listini dva rukopisa i to kotorskog notara Tripuna Petrova i dubrovačkog notara Tomazina Savere, koji je svakako stavio svoj notarski znak.

B i l j e š k e :

1. Prva četiri zastupnika pripadala su poznatim kotorskim porodicama **Pribi**, **Dabro**, **Gimani** i **Gila**, dok je **Marko Bazilijev**, iz porodice **Drago**, praunek priora Bazilija iz natpisa iz 1195. godine, jednako kao što je to i **Medoš Tomin Drago**.

2. Takođe su i svjedoci iz poznatih kotorskih porodica **Kalić**, **Dabro** i **Gačulana**.

3. Dubrovački sudije su iz patricijskih porodica **Crijević** (Cerva), **Binčulić** (Binčola) i **Ranjina** (Ragnina).

28. 1281. godine, 3. jula, u Dubrovniku:

Kotorski zastupnici preuzimaju zalog župana Deše

Smičiklas je naveo da se original ove listine, ispisan na većem pergamentu, nalazi u Arhivu Dubrovnika.

Smičiklas, Codex, VI, str. 389, dok. br. 330;

Rački, Listine, Rad JAZU, I, 135-139 (po slabom prepisu).

In Christi nomine. Anno domini millesimo ducentesimo octuagesimo primo, inductione nona, die tertio intrante mense iulii, Ragusii in minori concilio congregato, ut moris est, coram nobili viro domino Nicolao Mauroceno, comite honorabili Ragusii.

Subscripti testes, nos quidem Johannes de Pribi, Nicholaus Dabronis, Johannes Gymanoi, Johanes Gille, Marcus Basilii et Medossius Thome Dragonis, cives Catari, syndici et procuratores communis et hominum Catari, ad hoc specialiter consignati notariali et publico instrumento confecto manu presbyteri Triphonis Petri, iurati notarii communis (!) Catari, ibidem lecto confitemur, quod pro nobis et nomine et vice communis et hominum Catari recepimus a prenominato domino comite et comuni Ragusii res infrascriptas, depositas per condam iuppanum Dessam, filium condam domini regis Ladislavi, et dominam Bellosclavam, matrem ipsius iuppani Dese.

Unde nos dicti syndici et procuratores communis et hominum Catari pro nobis et nomine et vice dicti communis et hominum Catari, obligantes nos et comune et homines Catari et omnia bona nostra et communis et hominum Catari, promittimus et obligamus prenominato domino comiti et comuni et hominibus Ragusii, si aliquo tempore apparuerit aliqua persona, que petat predictas res depositas per dictum iuppanum Dessam et matrem eius predictam, et domino comiti Ragusii, qui pro tempore fuerit et comuni Ragusii videbitur, quod illa persona, que petierit dictas res, habeat in

ipsis ius et ad ipsam perti/neant/, comune et homines Catari sine aliqua questione teneantur omnes dictas res de deposito predicto restituere et assignare in manibus domini comitis, qui pro tempore fuerit in Ragusio, et communis Ragusii infra unum mensem postquam dicti commune et homines Catari fuerint requisiti.

Et si non restituerent dictas res infra dictum terminum, prenominati comune et homines Catari debeant in continenti sine ulla contradictione solvere dicto domino comiti et comune Ragusii tantum, quantum dicte res extimate fuerint per ipsum dominum comitem, qui per tempora fuerit in Ragusio, et comune Ragusii. Et etiam promittimus et obligamus, nos et comune et homines Catari conservare comune et homines Ragusii perpetuo indempnes ab omnibus dampnis et expensis, que possint eis quocunque modo occurrere occasione dicti depositi. Pro quibus omnibus et singulis suprascriptis attendendis et inviolabiliter observandis, nos dicti syndici et procuratores communis et hominum Catari obligamus nos et comune et homines Catari et omnia bona nostra et communis et hominum Catari et omnium singularium personarum de Cataro, mobilia et immobilia presencia et futura.

Iste autem sunt res de dicto deposito: primo, una capsella, in qua erant res infrascripte, videlicet:

- ycona una in qua erat Christus sicut dormivit;
- ycona una cum cruce et cum ligno domini;
- drapus /(1) unus de seta in quo erat Christus cum discipulis operatus ad aurum;
- pecie due de drapo de seta, operate ad aurum, longe palmo uno;
- duo cherubini in argento, qui dicuntur ripidi in lingua sclavonica;
- pecie de xamito /(2) operato ad aurum pro cooperiendo calice;
- planeta /(3) una parva pro diacono de zendatto /(4) nigro;
- liber unus evangeliorum, qui habet in una tabula

Christum in cruce de argento, et in alia tabula crucem in argento;

- pecia una de xamito per quadrum de palmo uno et dimidio cum smaldis /(5) et perlis;
- item liber alias evangeliorum cum tabulis operatis argento et cum perlis duplicibus et cum smaldis;
- drapus unus pro cooperienda altari de xamito cum una cruce intus;
- item drapus unus pro cooperienda altari cum lista circumcirca de auro filato;
- item in una peciola de drapo lineo ligate aliquod peciole de argento et de cristallo.

Item una secunda capsella, in qua erant res iste, scilicet:

- liber unus evangeliorum, qui habet in una tabula resurrectionem Christi operatam argento, et in alia tabulla (!) **Christum in cruce operatum argento;**
- item liber alias evangeliorum cum tabulis operatis corio nigro et cum aliquantulo de argento per angulos et de medio;
- item cooperte due pro calice de drapo ad aurum, in qua erat lignum domini, et cum reliquiis et perlis;
- incenserium /(6) unum de ramo deauratum;
- duo saculi /(7) de reliquiis, qui portantur ad gulam;
- carta una in qua est scripta (!) officium misse;
- ycona una in qua est sanctus Teodorus cum modico argento et libri quatuor.

Item in una tercia capsella in qua erant:

- ycona una cum tribus sanctis et cum argento;
- ycona una cum sancto Georgio et cum argento et cum perlis circa caput;
- ycona una cum sancta Maria et cum argento et cum petris;
- ycona una parva cum sancto Nicolao et cum argento;
- ycona una cum Christo et cum argento et cum petris et cum aliquot perlis;

- ycona una cum multis sanctis et cum argento et cum perlis;
- ycona una parva cum sancto Michaele et cum argento et cum perlis.
- ycona una parva cum sancto Iohanne babbista et cum modico argento;
- vrceolus /(8) unus de ramo;
- ycona una parva cum sancta Maria et cum argento et in perlis;
- ycona una vetus cum Christo et cum modico argento;
- cooperte quatuor pro calice de drapo ad aurum;
- ycona una cum sancto Simeone et cum argento et cum septem petris de cristallo;
- item drapus una de seta longum septem cubitis, cum virginis blavis intus;
- ycone due cum sancto Petro et sancto Paulo et cum argento et petris;
- pecia una de zendato rubeo;
- et ycona una de osse cum figura sancte Marie.

Item una quarta capsula in qua sunt:

- caput sancti Gregorii, una cum cruce smaldi in vertice;
- item os unum cum zendato circa ipsum bullato;
- crux una parva de argento de uno pomo et cum petris;
- calix unus de nuce Pharaonis /(9) cum argento;
- cooperta una de argento pro calice facta in modum crucis cum cocleari uno de argento;
- manipuli /(10) duo de drapo ad aurum;
- cooperte due pro calice ad aurum;
- pecie due de lista cum crucibus nigris et pecie de zendato blavo, que omnes sunt cubiti viginti tres;
- binde due de seta cum capitibus ad aurum;
- pantaree (!) /(11) due de frisis, una blava et alia rubea;
- item capsela una bullata parva;
- botaçulum /(12) uno parvum de ramo bullatum;
- peciola una parva de drapo ad aurum sigillata;

- **saculus unus parvus bullatus;**
- **groppus /(13) unus de cartula bullatus;**
- **toralia /(14) una parva de seta et vexillum unum de zendato rubeo et blavo.**

Item **una quinta capsella**, in qua erant:

- **coopertura una de bumbusino albo pro facienda umbra;**
- **cortine due de drapo lineo operate cum seta;**
- **cintura de corio cum argento et bocale unum de stagno.**

Item **una sexta capsa**, in qua erant:

- **camisie tres magne pro femina;**
- **leones /(15) tres de drapo ad aurum, camisie tres parve, pecie tres de camisiis;**
- **intrecature /(16) due de seta cum auro filato;**
- **toalie tres pro tabulis, corile /(17) tres pro manibus, cintura una de corio cum bucla de argento;**
- **bragerium /(18) unum de corio cum bucla de argento;**
- **bragerium unum de seta;**
- **lista /(19) una ad aurum longa tribus cubitis;**
- **pantaree due, una alba de seta et alia zala ad aurum;**
- **binda /(20) una de seta ad aurum;**
- **bursa /(21) una parva ad aurum;**
- **pecia una de tignamine (lignamine ?), pecia una de stola veteri;**
- **covercerium /(22) unum longum uno cubito de seta ad aurum;**
- **capiçera una de drapo ad aurum modici valoris;**
- **specula tria.**

Item in un saculo:

- **pometi tres de auro et perlis et una perla et una frexatura longa cubitis duobus et dimidio;**
- **capsula una parva cum cartis intus;**
- **item gropetti quatuor sigillati;**
- **carta una magna scripta;**
- **cordele due de seta;**
- **ycona una vetus cum Christo et cum argento;**

- ycona una cum sancto Michaele;
- ycona una cum santa Maria;
- smaldi tres parvi et bocla una de argento deaurata.

Item res infrascripte extra capsellas, videlicet:

- libri viginti duo;
- paramenta quinque de lana alba;
- paramentum unum de lana sanguinea et cubiti viginti novem de drapo de lana pro faciendis paramentis;
- drapus unus magnus de cavenacia /(23) inbindata pro facienda umbra;
- media pellis de foynis /(24) et lavarum /(25) unum de foynis.

Tenor autem instrumenti syndicatus presentati per dictos syndicos et procuratores communis Catari talis est:

(*Vidi listinu od 1. jula g. 1281., u Kotoru, naš br. 27.*)

P r e v o d:

U ime Hrista. Godine Gospodnje 1281, indikcije 9., dana 3. tekućeg mjeseca jula, u Dubrovniku, u Malom vijeću sazvanom prema običaju, pred plemenitim čovjekom gospodinom Nikolom Maurocenom, časnim knezom Dubrovnika.

Doljenavedeni svjedoci, mi naime Ivan Pribi, Nikola Dabro, Ivan Gimanoj, Ivan Gila, Marko Bazilijev (Drago) i Medoš Tome Dragova, građani Kotora, sindici i zastupnici opštine i ljudi Kotora, za ovo specijalno određeni notarskim javnim dokumentom, učinjenim rukom Tripuna Petrova, zakletog notara opštine Kotora, ovdje pročitanim, izjavljujemo da smo za nas i u ime opštine i ljudi Kotora primili od navedenog gospodina kneza i opštine Dubrovnika doljenavedene stvari, založene nekada u Dubrovniku od strane pokojnog župana Dese, sina pokojnog kralja Vladislava, i gospode Beloslave, majke samog župana Dese.

Stoga mi rečeni sindici i zastupnici opštine i ljudi Kotora za nas i u ime rečene opštine i ljudi Kotora, obavezujući nas i opštini i ljudi Kotora i sva dobra naša i opštine i ljudi Kotora,

obećavamo i obavezujemo se navedenom gospodinu knezu i opštini i ljudima Dubrovnika, ako bi se u neko vrijeme pojavila neka osoba da traži rečene stvari založene od strane rečenog župana Dese i njegove navedene majke, te ako se gospodinu knezu Dubrovnika, koji u to vrijeme bude bio, i opštini Dubrovnika učini da ta osoba, koja bi tražila rečene stvari, ima na njih pravo te da joj pripadaju, opština i ljudi Kotora su bez ikakvog pitanja dužni da sve rečene stvari iz navedenog zaloga vrate i dostave u ruke gospodina kneza, koji bi u to vrijeme bio u Dubrovniku i ljudima Dubrovnika, u roku od jednog mjeseca pošto budu opštini i ljudima Kotora zatraženi.

A ako ne vrate rečene stvari u navedenom roku, naprijed navedena opština i ljudi Kotora moraće bez odlaganja i bez ikakvog protivljenja nadoknaditi rečenom gospodinu knezu i opštini Dubrovnika onoliko, koliko bi te stvari bile procijenjene od samog gospodina kneza, koji bi u to vrijeme bio u Dubrovniku, i od opštine Dubrovnika. A takođe obećavamo i obavezujemo se mi i opština i ljudi Kotora, da ćemo zaštititi opština i ljudi Dubrovnika zauvijek neoštećene od svih šteta i troškova koji bi ih mogli zadesiti na bilo koji način u slučaju ovog zaloga. Zbog čega, za sve ukupno i pojedinačno što je dolje napisano pridržavajući se i nepokolebljivo pazeći, mi rečeni sindici i zastupnici opštine i ljudi Kotora obavezujemo nas i opština i ljudi Kotora i sva naša dobra kao i opštine i ljudi Kotora i svih pojedinačnih osoba u Kotoru, pokretna i nepokretna, sadašnja i buduća. A ovo su naime stvari rečenog zaloga:

Prvo, u jednom sanduku su bile dolje navedene stvari, kako slijedi:

- jedna ikona na kojoj je bio Hrist kao da spava;
- jedna ikona sa krstom i sa drvetom Križa;
- jedna tkanina od svile na kojoj je bio Hristos sa učenicima, izrađen u zlatu;
- dva komada tkanine od svile izrađene u zlatu, duge po jedan dlan;

- dva kerubina od srebra, koji se nazivaju ripide u slovenskom jeziku;
- komadi somota izvezeni zlatom za pokrivanje kaleža;
- jedna mala planita (dio svešteničke odjeće) za đakona od crnog zendada;
- jedna knjiga Evandjela koja ima na jednoj korici Hrista na krstu od srebra, a na drugoj korici srebrni krst;
- jedan komad somota u kvadratu od jednog i po dlana, sa emajlom i biserima;
- zatim druga knjiga Evandjela sa koricama obrađenim u srebru sa biserima i emajlom;
- tkanina jedna za prekrivanje oltara od somota sa jednim krstom na sredini;
- zatim jedna tkanina za prekrivanje oltara sa obrubom unaokolo od zlatne žice;
- zatim u jednom komadiću lanene tkanine nekoliko komadića srebra i kristala.

Zatim jedan drugi sanduk u kome su bile ove stvari, naime:

- knjiga jedna Evandjela, koja na jednoj korici ima uskrsnuće Hristovo u srebru, a na drugoj korici Hrista na krstu, izrađenog od srebra;
- zatim druga knjiga Evandjela sa koricama izrađenim od crne kože sa nešto srebra na uglovima i u sredini;
- zatim dva prekrivača za kaleže od tkanine sa zlatom, na kojima je drvo Gospodnje, sa relikvijama i biserima;
- kadionica od pozlaćenog bakra;
- dvije kesice sa relikvijama koje se nose oko vrata;
- jedan papir na kome je napisana služba mise;
- jedna ikona na kojoj je Sv. Teodor sa malo srebra i četiri knjige.

Zatim, treći sandučić u kome su:

- jedna ikona sa tri svetitelja u srebru;
- jedna ikona sa Sv. Đordjem, sa srebrom i biserima oko glave;
- jedna ikona sa Sv. Marijom u srebru i sa dragim kamenjem;
- jedna ikona mala sa Sv. Nikolom i u srebru;

- jedna ikona sa Hristom, sa srebrom i dragim kamenjem i nešto bisera;
- jedna ikona sa mnogo svetaca , u srebru i sa biserima;
- jedna ikona mala sa Sv. Mihailom, u srebru i sa biserima;
- jedna ikona mala sa Sv. Ivanom Krstiteljem i malo srebra;
- jedan krčažić od bakra;
- jedna ikona mala sa Sv. Marijom i sa srebrom i biserom;
- jedna ikona stara sa Hristom i malo srebra;
- četiri prekrivača za kalež od tkanine sa zlatom;
- ikona jedna sa Sv. Simeonom u srebru sa sedam kamenova od kristala;
- zatim jedna tkanina od svile duga sedam lakata, sa plavim grančicama na njoj;
- dvije ikone sa Sv. Petrom i Sv. Pavlom, u srebru sa dragim kamenjem;
- jedan komad zendada crvenog, i
- jedna ikona od slonovače sa likom Sv. Marije.

Dalje, jedan četvrti sanduk u kome su:

- glava Sv. Grgura, sa krstom od emajla na tjemenu;
- zatim jedna kost obavijena zendadom, pod pečatom;
- jedan mali krst od srebra sa jednom jabukom i dragim kamenjem;
- jedan kalež od faraonskog oraha (nojevog jajeta) sa srebrom;
- jedan prekrivač od srebra za kalež načinjen u obliku krsta i jedna kašika od srebra;
- dva manipula (dio svešteničke odjeće) od tkanine sa zlatovetom;
- dva prekrivača za kalež od zlata;
- dva komada obruba sa crnim krstovima i komadi plavog zendada, koji su svi dužine dvadeset tri lakta;
- dva zavoja od svile sa počecima od zlata;
- dvije obrubne trake sa resama, jedna plava a druga crvena;
- zatim jedan mali zapečaćeni sandučić;
- jedan vrčić od bakra zapečaćen;
- jedan mači komadić tkanine, zlatom zapečaćen;

- jedna mala kesa zapečaćena;
- jedan svežanj papira zapečaćen;
- jedan mali pokrivač od svile i zastava jedna od zendada crvenog i plavog.

Zatim peta kutija u kojoj su bili:

- jedan sucobran od bijelog pamuka za pravljenje sjenke;
- dva zastora od bijelog platna obrađena svilom;
- pojas od kože sa srebrom i jedan bokal od kalaja.

Zatim, šesti sanduk u kome su bile:

- tri dugačke košulje za žene;
- tri neka dijela od tkanine izvezene zlatom, tri male košulje i tri komada od košulje;
- dvije pletenice od svile sa zlatnom žicom;
- tri stolnjaka za sto, tri salvete za ruke, pojas jedan od kože sa kopčom od srebra;
- jedan opasač od kože sa kopčom od srebra;
- jedan opasač od svile;
- jedan obrub od zlata dug tri lakta;
- dvije obrubne trake, jedna bijela od svile i druga žuta od zlata;
- jedan povez od svile sa zlatom;
- jedna torbica mala od zlata;
- jedan komad drveta i jedan komad stare stole (dio svešteničke odjeće);
- prekrivač dugačak jedan lakat od svile sa zlatom;
- jedna kapica od tkanine sa zlatom male vrijednosti;
- tri ogledala.

Zatim u jednoj vreći:

- tri jabučice od zlata sa biserima, jedan biser i jedan vez dug dva i po lakta;
- jedna mala kapsula sa papirima unutra;
- četiri svitka zapečaćena;
- jedan veliki ispisani papir;
- dva užeta od svile;
- jedna ikona stara sa Hristom u srebru;

-
- jedna ikona sa Sv. Mihailom;
 - jedna ikona sa Sv. Marijom;
 - tri mala smalta i jedna naušnica od pozlaćenog srebra.

Zatim doljenavedene stvari izvan kutija:

- dvadeset i dvije knjige;
- pet paramenata (dio svešteničke odjeće) od bijele vune;
- jedan parament od jarko crvene vune i dvadeset devet lakata tkanine od vune za izradu paramenata;
- jedna velika tkanina od konoplje savijena za pravljenje sjene;
- pola kože od kunice i jedan prsluk od kunice.

Sadržaj naime poslaničkog dokumenta, koga su pokazali rečeni sindici i zastupnici opštine Kotora je sljedeći: (*Vidi prethodnu listinu od 1. jula 1281. godine, u Kotoru, naš broj 27*).

*Gore navedena listina donesena je ovdje namjerno izdvojena po stavkama, brižljivo navedenim u ovoj vrsti primopredajnog zapisnika, gdje je bilo najteže pronaći odgovarajući izraz za pojedine predmete ili materijal od koga su rađeni /**(26)**. Ovo je zapravo najpotpuniji inventar jednog bogatog zalogu, zbog kojega će Kotorani imati još okapanja, kako će vidjeti u jednoj kasnijoj listini (naš broj 30).*

B i l j e š k e :

1. Tkanina, obično od lana.
2. Svilena tkanina
3. Dio svešteničkog ruha.
4. Fina svilena tkanina, vrsta tafta.
5. Raznobojno kamenje.
6. Kadionica
7. Vrećica.
8. Vrčić
9. Eventualno, nojevo jaje.
10. Snopić
11. Eventualno, opšivna traka.
12. Vrčić.
13. Svežnjić.
14. Stolnjak, ubrus.
15. Neka vrsta ukrasa.
16. Pletenica.
17. Salveta.
18. Opasač.
19. Traka
20. Povoj
21. Torbica, novčanik.
22. Prekrivač.
23. Konoplja.
24. Vrsta kune.
25. Vrsta krznenog prsluka.
26. Lexicon latinitatis Medii aevi Iugoslaviae, I-II, Zagreb, 19